

Előfizetési díj.

Videkre postán vagy helyben házhoz hordva

Egész évre	15 frt.
Félévre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy óra helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Hirdetési díjak:

Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 3 kr.

Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22.) Haasenstein et Vogler (Wallfischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau

Budapestben: Haasenstein és Vogler hirdetés köv. rodája

Braun Ede hirdetményi ügynöksége, Józsefűter 10. sz. 1 emelet

Nyiltéri cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:

Főtér 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTÉKESBB CZIKKEK DIJAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHIVAS

a

„KELET”

politikai és közgazdasági napilap

1875. második félévére

A „Kelet” előfizetési ára:

Félévre	8 frt
Negyedévre	4 „
Egy óra	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

A megrendelések legczélyszerűbben postai utalvánnyal alólirt könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Stein János

„Kelet” kiadója.

A szerb tronbeszéd.

Budapest, sept. 12.

(A) Nagy sokára hivatalos szövegben megérkezett a szerb tronbeszédnek azon része, melyben a fejedelem vagyis inkább a Risztics-Gruics kormány nézeteit a herczegovinai és bosznják mozgalomról előadja. A tronbeszéd világos bizonyítéka, hogy az európai hatalmak egyesült törekvései nem maradtak egészen hatástalanok s hogy Szerbiát sikerült legalább egyelőre minden szélső lépéstől visszatartani. Egész szövegében ismerjük már az okmányt, de épen legfontosabb passusai nem leheltenek olyan szellemet, nem püngetnek olyan hurokat, melyből hadüzenetre lehetne következtetni. Sőt szó szerint véve az okmányt azt lehetne mondani, hogy határozottan pálcizát tör a beavatkozás fölött midőn a béke és a megelégedés visszaállítását a lázadó tartományokban a porta s a garancia-hatalmak bölcsességétől várja. Itt ugy látszik mintha Szerbia tökéletesen le akarna mondani minden alaku és

Magyar lapok szemléje.

A „Nemzeti Hirlap” gazdasági szempontból az adók fokozását a kölcsönül észszerűbnek tartja, mert a jelent fizetetti meg azért, a mit élvez, vagy hibázott, mert a nemzet munkakényszerűségét fokozza s az államháztartást takarékosságra kényszeríti. De az adóemelésnek határa is van s e határ felismerése a jó nemzetgazdász legbiztosabb kriteriuma. E határt nézete szerint már elértük: a mint ezt a mindinkább elharapodó keresethiány s végrehajtások növekedő száma tanúsítja. Mintán azonban e felfogást az „illetékes” körökben, mint pessimistákat elvetik, ám legyen az ő tetszésük szerint; megadja magát a nézi nyugodtan, mit fognak tenni azok, kik az 5 százalékos jövedelmi adót még behajthatónak tartják. A jövő majd megmutatja, ha valjon a jövedelmi adó bevételekint fog-e szerepelni a legközelebbi zárszámadásban, vagy pedig új indokkal fog szolgálni új kölcsönök felvételére. Az „Ellenőr” ugy találja, hogy a szerb tronbeszédről egyik-másik lapnak ugy megborsozott a hata, mint a legvalóságosabb libabőr. Ő e terhes kötelesség alól feloldottnak tekinti magát. Mert bizony nagy dolog a háboru. S dicséri Milán fejedelem esztét, hogy örömet megvonul előle a nagyhatalmak és ke-

lyelmes Szultán háta megé s inkább oda igéri csekély tehetségét, a békés kiegyenlítés munkálására, semmint nagyhatalmának egész súlyát a háboru serpenyőjébe vetné. Jóllehet Nattaliája „az orvosok rokontörzséből származik” és 6 millió a hozománya. Az „Ellenőr”-nek oka van reményleni, hogy a Skupsztina is előveszi ezt a jobbik esztét s egyelőre még sem fogalmazza meg azt a phadizenetet, melyet némely lap már holnap vált közölhetni s melytől való ijedelemben még most az egyszer csak térjünk magunkhoz, jóllehet Mileties interpellatioi még hátra vnnak. A „Pesti Napló” szerint a híres feliratok korszaka lejárt. A mi azelőtt a nemzeti akarat hatalmas kijelentése, a törvényhozó testületnek a királyhoz intézett politikai nyilatkozványa vala; most a felirat az udvariasság követelménye és államokmányi stýlgyakorlat színében tűnik fel. De a courtoisie mellett lehet tartalom s az udvariasság mellett megfér a szellem. Jó anyagból lehet csak szép alak s a mivel szem meg nem elégszik a gypszzszoborral, hanem márványt kíván. E tekintetben a legutóbbi tronbeszéd s a felirati javaslat kissé vétkeznek. Pusztá átalánosságokban mozognak, köztudomású tételekben, melyekből senki sem lesz okosabb s tájékozottabb. A felirat nem mond sokat, nem mond mást, mint a tronbeszéd, nem mond többet, mint a főrendek felirata és voltaképen tehát nem mond semmit. Egy azonban feltűnő, hogy a polgári házasságot a felirat nem említi, holott a tronbeszéd arra világosan czélzott. Hogy a szabadelvűpárt miért hallgat egy szabadelvű rendszabályról, mikor a király beszél s a kormány cselekszik, ez is a még tisztázatlan helyzet egyik talánya. Egészben véve ugy találja, hogy a felirat nem hibátlan s némileg hézagos; tartalmilag se jó se rossz, formailag szép. Anyagot bő vitára nem igen szolgáltat s az előnyére válik. Fontossággal nem bír s ezt igénytelen szerénységgel bevallani látszik. A „P. N.” se tulajdonit e felirati javaslatnak fontosságot s ezért általánosságban és részletesen, hibáival és szépségeivel ajánlja gyors elfogadásra a szabadelvűpárt tagjainak. A „Jelenkor” nem lát főbb vonásaiban különbséget a Tisza-kormány s elődei között, ha csak nem azt, hogy rendelkezik egy párttal, mely nagy hatalom lenne, ha a mennyiséggel a minőség arányban állana. Kormány és párt — szerinte — ugy állanak szemközt, mint

A „KELET” TÁRCZÁJA.

Az

ÖREG UR VÉDENCZEI.

REGÉNY

két kötetben.

Irtá:

Flygare Carlén Emilia.

Második kötet.

IV.

Az új utasok. — Az új otthon.

(Folytatás.)

E szavak után ismét mozgásba tette magát a szürke kabát s Borgensköld hadnagy csakhamar tultette magát azon kis társaságon, mely őt elválasztá második énjétől. Arca ragyogott az örömtől, midőn megpillantá ujong az ő kedves Elizett s Borgensköld asszony is oly boldognak s elégtűntnek érzé magát, midőn szeretett férje köblén nyugodott, mint házasságuk első napjaiban. Karöltve haladt a házaspár az udvarház felé. Szívélyes s bizalmas beszélgetésbe merültek a falusi élet kellemes oldalait tárgyalva, beszéltek a disznó- és marhahizlálásról, mint lehet pityókából lisztet készíteni s az igazgatónak engedményezett gabonamennyiségről. Minde tárgyakról s még legalább száz másról tudta ki neje véleményét Borgensköld hadnagy s ezalatt Hilda örömmel eltelve s boldogan azon gondolatnál, hogy szeretett szüleit ismét egyesítve s bizalmasan beszélgetve láthatja, vigan haladott mellettök, le-lehajolva, állt ott, mint egy mennyasszony, ki vőlegényét várja. A magokkal hozott függönyöket, melyek oly fehéren, oly üdén néztek ki, izletes redőzetben díszíték az ablakokat s a barna kedvence divánja előtt, ott állt a jól ismert theas asztal, valódi chinai csészéjével, melytől Hilda születése óta soha meg nem váltak s melyet most az általános árverés alkalmával az öreg tanár váltott meg. Az asztal közepén finom vessző kosárka állt, tele frissen sült perecczel, Hilda szép kezei által készítve; mert ő távol attól, hogy kipihenje az út fáradságait, már reggel három órától fogva talpon volt s rendezett, takarított mindenfelé; s most meg is volt az az elégtétele, hogy meglehetősen rendet és csint hozott létre maga körül. Már este hat óra volt. Hilda az ablak előtt ült s inggallért készített atyja számára; de minden harmadik öltésnél kitekintett az utcára. A várakozás elvégre még hosszúnak is kezdett tetszeni. Borgensköld asszony vidáman, elégtűnt arccal foglalt helyet a diván szegletében s elkezdte az estére készitendő zöld spínót tisztítani, a papa pedig hátra tett kezékel járt alá s fel a szobában s a gazdaság körül tett tapasztalatairól beszélt, melyeket nem rég egy ügyes mezei gazdától sajátított el s melyek igen hasznosak s érdekesek lehettek a leendő gazdasszonnyra nézve. Midőn legjavában folytak az atyai tanácsok, kívülről szilárd férfi léptek hangzottak a Hilda nagy öröme, ki a papa káposztáról, pityókáról s répa természetéről szóló szép értekezlete alatt, kegyetlen nagyokat kezdett ásitani. A zöld lombtól árnyalt térre nyíló ajtó nyitva volt s a következő perczben előttök állt Vallinder, csinos könnyű vadász öltönyben, fegyverrel s vadász tarisznyával vállán, kezében finom szalmakalapot tartva.

(Folyt. köv.)

hogy az út mellett virító szép virágokból szakiton, melyekre Vallinder tette őt figyelmessé. S még egy pár szives gondolatot is röpitett a kellemes utitárs felé s óhajtotta, bár csak meglátogatná őket holnap. De most Hilda is belevonatott a társalgásba; mert a háztartásról szolgák-, szolgálok-, munkásokról folytatott beszélgetésekről ámentek most papa s mama a szomszédok felett tartandó szemlére s ott Hildának is részt kelle venni papa elmés leírásának kihallgatásában. A vörösrre festett rostélyozott kapu megpillantása azonban véget vetett minden további közleményeknek. Még csak pár lépés s beléptek saját otthonjukba, együtt lehete a család ujong. Borgensköld hadnagy elbocsátá neje karját s sietett megnyitni a bejáratot, a mely új lakhelyökhöz vezetett; legelőbb is pár ólnyi hosszú fasorba léptek, melynek végén két nagy szürke boltozatos kapu vezetett be az udvarba, hol a lakó ház állott. Az épület egyik része, mely régebben urasági laknak nevezetett, részben össze volt roskdva annyira elavulva nézett ki, hogy arra senki sem merészkedett közelitni; az épen álló szárny egyik felét a cselédség vette használatba, itt volt az élesztár, gabonás, fonó- és szövőház, itt tartották a gazdasági eszközöket stb.; másik felében volt a Borgensköld hadnagy lakása. Erre felé irányzák tehát utasaik lépteiket. E mellékeépület valamint a többiek is hajdan fehérre volt meszelve, de most társaival együtt ódon szürkeszint váltott. Az előtér kapui ki voltak tárva s a magas fűvel benőtt udvaron át vezetbe nejét és leányát Borgensköld ur az ugynevezett nagy terembe. Ez egy hosszukás, de nagyon keskeny, meglehetősen világos szoba volt, ámbár kicsiny ablakokkal bírt. A falak fehérre voltak meszelve s kék és veres foltokkal ékítve. Azonban a gyöngéd férj e szerencés ötletének, hogy általa örömet okozzon kedves hitvesének, az a kellemetlen oldala volt, hogy e tarkaságból a padlásnak is rész jutott.

Hamen ezt meglehetősen fedezte a reá hintett friss falevélrétég. Az ablakoknak volt alsó-felső szárnyuk, de az üveg bennök nagyon homályosan és zöldeesen nézett ki, a függönyök pedig meglehetősen szürkén; a mint azt egy „szalma-özevgyenél” várt lehet, — jegyzé meg vidáman Borgensköld hadnagy. A terem tulso oldalán egy óriási tüzhely áll friss fenyőággal díszítve s a tüzhely legfelsőbb ponkján egy régi festmény állt, mely Lindfors régibb birtokosainak egyikét ábrázolá; a butorzat mind egyszerű fenyőfa padok és székekből állott. — Mit gondolsz édes kincsem, bele fogod-e magad találhatni e helyzetbe? — kérde Borgensköld hadnagy s legyájas hangon nejeire. A nő elővette zsebkendőjét, szájaához tartotta s ugy tett mintha köhögne, csak hogy elrejtse fájdalmát, mely a viszontlátás örömébe vegyült. De sokkal jobban szerette férjét, hogy sem megakarná szomorítani az itt látottak felett érzett elkedvetlenedés kimutatása által. Miután kissé magához tért, nyájjas hangon feléle: — Minden bizonynyal hozzá szokom új helyzetemhez, kedves Armin; a hol te vagy, ott én is jól találok magamat; majd elintézzük jól a dolgokat. — Én is ugy gondolkodom, kedves Elizem. Legalább a mindennapi kenyér miatt nem kell aggódnunk, a mi pedig a többi illeti, az ember segít magán a mintlehet. De mit szólsz te mindezekhez Hildácskám? — Csak azt kedves papa, hogy itt minden oly kedves, falusias, üde kinézéssel bír, bár merre tekintsen a szem s egyáltalán mindent jobbnak találök, mint azt a papa leírása után reményleni mertem. Épen azon elmélkedtem, hogyan fogok a magunknál hozott holmikkal szobáknak jobb kinézést adni s reménylen, hogy sikerülni is fog az nekem. S rendre-rendre segítünk többi bajainkon is.

— Istennek hála, hogy így beszélsz leányom! Te mindig is tudsz magadon segíteni s másoknak jó tanáccsal szolgálni. De most menjünk tovább. — Mintán a teremben eléggé megsemléltek mindent, Borgensköld hadnagy egy kis négyszögű szobába nyitott be, mely valaha sárgára lehetett festve s alkalmasint nappali szobául szolgált előbbi lakójának. E szobának szép, tiszta ablakai voltak s felségcs kilátást nyújtott a vidékre. — Ebből még csinálunk valami — gondola magában Hilda s látta magát lélekben, mint áll itt kezében festékes fazékkal s ecsettel, hogy kúdszítse a falakat. Innét egy ajtó a hálósobába vezetett, mely sötét és kellemetlen kinézésű volt s végre kiértek a konyhába, hol újabb tervezgetésbe elegyedtek s a hadnagy szólt: — Most már minden felséges rendezkedéseimet bemutatam, két kis padlásszoba kivételével. — Én mindent egybevéve épen nem találom ezt oly nagyon rossznak, kedves Armin — erősíté Borgensköld asszony. — Most mindent megvizsgálva, ugy találom, hogy kevés fáradsággal s reá fordított munkával, igen csinosan helyreállithatjuk lakhelyünket. Biztosítalak, kedves öregem, hogy rövid időn reá sem ismernél e vén odura. — Ebben meg vagyok győződve, kedves Elizem — szólt Borgensköld hadnagy. Ha te egyszer itt rendezkedni s takarítani kezded, csoda is volna, ha reá ismerhetnék ujból ez őszertarra. Meg vagyok győződve, hogy ezentul mindent más szemmel fogok itt tekinteni; s azt is jól tudom, hogy kis Hildánk is mily szépen tud mindent berendezni, hol csak egyszer megfordul. S ebben egészen igaz a jó embernek; mert másnap estefelé, midőn a lelkeszt, vagy a mint itt nevezték a segéd-pap Wallindert várták magukhoz, a terem olyékesen, kisurolva, leporolva, virággal feldíszítve

egymás fatumai. A kormány tehetetlensége nem fogja tudni kizsákmányolni a párt erejét, s a párt minden előnye és hatalma kárba fog veszni a vezetés hiánya miatt. Ennek természetes következményeül azt látja, hogy ez a szabadelvű országgyűlés híres lesz meddőségéről, ha csak a párti szemek ideje korán föl nem nyílnak, s ha csak nem gondoskodnak oly vezérlétről, mely az országnak több garanciát nem nyújt a pénzügyi helyzet és az államháztartás rendbehozatalára nézve. A „Jelenkor”-nak ez áradozása nem egyéb semmit mondó frázisnál. Mig a kormány minden működését tervszerűség jellemzi, mig a reformok keresztülvitelére a szabadelvű pártban az akarat meg lesz, addig a „Jelenkor” frázisai irányadok nem lesznek.

A herczegovinai lázadás.

A Mostárbán összegyűlt békítő consulok közül — mint Bécsből jelentik, harman a fölkelők táborhelyeire utaztak, hogy a felkelő főnökökkel egyenesen alkudozhassanak. A közvetlen személyes fellépéstől kedvező eredményt várnak a reménylik, hogy az elutazott consulok jó befolyást fognak gyakorolni a rájáuk vezetőire. A harcztérről a következő jelentések vannak előtűnk. Tegnapi Beliczki mellett ütközet volt, melyben a felkelők levertek s csak néhányan menekülhettek el, két vezérük: Osztója és Petzja elesett. Ugyanerről az ütközetről az „Istok” azt jelenti, hogy a harc egész nap folyt, Petzjának 800 embere volt. A vesztesség nagymérvű, Gradiska telve van sebesültekkel. Erről jelenti a „P. C.”: Török-Gradiska közelében új felkelő csapat és egy Petzja nevű új felkelővezér merült fel. Tegnapi, hírt szerint, esetepaté is volt. Minthogy a törökök sok sebesültet hoztak Török-Gradiskába, azt következtetik, hogy az ütközet rájuk nézve nem volt kedvező. A Niksics környékén vívott ütközetekről azt jelentik, hogy sok sebesült felkelőt vittek Montenegróba és hiány van orvosokban és gyógyszerekben. Tegnapelőtt — mint jelentik — a zuvicsi kerületben kemény tusa volt Husszein Avni pasa csapatai és a fölkelők közt. Az utóbbiak, ugy látszik, nagyon pórul jártak. Az ütközet után Husszein Avni pasa visszavonult Trebinjébe. A hadmozdulatokról azt jelentik, hogy

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Husszein Avni pasa tegnap táborakával együtt Nisbe érkezett; Widdin mellett nagy hadtestet pontosítanak össze.

A délszláv zendülésről érkezett tudósítások között legérdekesebb a prágai „Národni Listy”-nek abbeli közleménye, mely szerint Montenegró a szerb kormányt egy külön jegyzékben értesítette volna, miszerint a montenegrói szenatus elhatározta a törökök elleni háborút, nyilatkozzék tehát Milan határozottan, mit szándékozik tenni. (Sült hazugság). Egy Raguzából f. hó 8-káról kelt távirat szerint Cepelice mellett, a Trebinjéből Belikbe vezető uton, a felkelők két zászlóalj nízámot támadtak meg, kik gabonaszállítókat kísértek. A megtámadott török csapat a legnagyobb rendetlenségben tért vissza Trebinjébe. A törökök újabb támadásokra készülnek. Nedjib pasa viszhivatott Raguzából. A felkelők a Zubze török erősségeire intéznek támadást.

A cetinjei hivatalos „Glás Sz Czrnogórcza” a nagyhatalmak képviselőinek és meghatalmazottjainak mosztári értekezlete és közbenjárása alkalmából a következőkép ír: „A közvetítés már megkezdődött, nem marad egyéb tehát hátra, mint annak eredményét bevárni. Soká nem kell várakozni. A hatalmak képviselői, kik a bizottságban résztvesznek, hamar elvégzik teendőiket. Az ő teendőjük nem áll egyébből, mint megtudni, miért ragadtott fegyvert az ottani nép? Ezt megtudván, megfogják kísérteni a kibékeltetést és jövőjüknek biztosítását. A feltett kérdésre a fellázadt nép nem válaszolhat egyebet, mint a következő: „A török korbács alatt nem élhetünk s nem is akarunk tovább élni. Emberek vagyunk, s nem állatok. Ha nem segíthettek rajtunk, nem is kényszeríthettek, hogy újólag a rabságot fogadjuk el. A török ígéreteknek nem hiszünk többé, az érdekébenek tett kezességek pedig, mint arról meggyőződöttünk, a törökök előtt mit sem ér. Akarjuk a szabadságot, melynek világossága a fölöttünk lévő török erőhatalomnak legutolsó s a legkisebb árnyát is megsemmisíti.” Ez lesz rövid és határozott válasza a népnek az európai biztosok kérdésére. Fognak-e azután a nagy hatalmak a törököknek segítségére lenni a lázadás elnyomásában? Nem hisszük; mi több, biztosan állítjuk: hogy nem fognak. De mit tesz akkor Törökország? Az az ő dolga, s az ő baja. Mi lássunk saját dolgunk után!”

A belgrádi „Vidovdan” Szerbia kötelességének ismeri a mai végzetserű és történeti fontosságu pillanatban a felkelők ügyét pártolni, nem pedig összefont karokkal a passivitás terén maradni akkor, midőn a testvérnépnek karddal kezökben a hitét, szabadságért és nemzetiségért ontják vérüket. A hercegovinaiaknak Szerbiához intézett appelléjre a szerb nép nem válaszolhat egyébbel, mint a nagy Milosznak Táksses falunál (1815. évben) kieltett szavaival: „Ime itt vagyok s velem együtt a háboru a török ellen!” Szerbia előtt e pillanatban a következő törvények lebegjenek; Helyes megfontolása annak, mire a jelen pillanat utal: mindazon eshetőleges kellemetlenségeknek és komoly terheknek előre való kiszámítása, melyek elmaradhatlanok; s végül a nagy szerb kötelességnek teljesítése s azon

Vogt Károly,

a hasznos és kártékony, a rozsul ismert és rágalmazott állatokról.

Fordította:

Lakatos József.

Második felolvasás.

A madarak mint vadpecsenye. -- Fialat csókák galambok helyett -- A madár mint mező- és kertőző. -- Madárpusztítás Olaszországban. -- A madarak pusztulása és az előhaladó művelődés. -- A golya kártékonyasága. -- A szarkák és a százsországi diákonusok. -- Az ölyvek és a baglyok mint repülőmacskák. -- Rovarevő madarak. -- Egy harkály története. -- Fecskek. -- A kakuk.

(Folytatás.)

Egy szóval: a bagoly szokásait, eledelét s vadászátát tekintve valóságos repülőmacska*) mely azon szolgálatot, melyet a macska zárt helyiségekben végez, megteszi a mezőn és udvaron. A bagoly kiáltás természetesen nem kedves hang, de különösen a párosodás idejében a macska-nyávogás sem angyali zene, s a madarakat, nyulakat és a húst a macska is szereti, s minden lelkiismeret-furdalás nélkül lakomát csap belőlök, csak hozzájuk juthasson.

A macskát tehát mint háziállatot ápolják, ha négylába van; félük és üldözik ellenben, ha repülni tud.**)

Az apróbb madarak közt, mint már volt alkalmam említeni, mindenneknél hasznosabbak a tisztán rovarevők, ámbar ezek között is vannak néhányan, melyek tökéletes félreértés szerencséjében részesülnek. Az ör- és töviszúró

*) Tschudi szerint e nemben sokkal több.

Fordító

**) Pedig épen a repülést kell a macskák feletti szembe szőkö előnyökre a baglyoknak elismerni.

Fordító,

testvérek felhívásának követése, kik vérüket ontják mindazért, a mi a szerbnek drága és szent!”

Hétfalu felirata a székelyföldi és bárczasági kivándorlás ügyében.

Nagyméltóságu miniszter ur!

Kegyelmes urunk!

Édes magyar hazánk, magyar nemzetünk fenállása iránti szeretet és hűség parancsolja nekünk alulírottaknak, hogy feljadjuljunk és nagyméltóságod honatyai figyelmét a magyar nemzettestnek egy rég üldözött vérző és haladókli, s fájdalom, a magyar nemzetről elfeledett és soha sem támogatott tagja, a Bárczaságon élő „hétfalu si csángó magyar nép” felé fordítsuk.

A hazailapok televannak azon minden magyar szívet megdöböntő birrel, hogy a Székelyföldről és Bárczaságról közel három ezeren szándékoznak elköltözni az édes magyar haza kebeléből és elszakadva a magyar nemzettesttől, s idővel beolvadva idegen nemzetségbe, lesznek kénytelenek szerezni mindennapi kenyeröket.

Mint értesülünk, nagyméltóságod kegyeskedett volna a brassói kereskedelmi és iparkamarát felszólítani e híresztelt kivándorlás okainak megvizsgálására és gyors jelentéstételre.

Fájdalom, épen Brassó városa volt az a mostoha atya, a jog és birtokrabló és az maiglan is, mely az ő közigazgatása alá adott szabad népet 1711-dik évtől kedve jobbjágságra süllyesztette, minden jogaitól, nagy kiterjedésű, kenyéradó erdőitől, havasi legelőitől, malmok korcsmák gazdag jövedelmeitől megfosztotta, szellemileg és anyagilag koldussá tette, egyházi jogainak gyakorlásában gátolta és papjait és tantóit germanizálai törekedett.

164 év óta foly ez elrabolt jogok és birtokok és jövedelmek visszaszerzéséért Hétfalu részéről az elkecsereedett s ezeket felemészto, lélekölő küzdelem az egy személyben földesurat játszó és egyszersmind közigazgató, tehát bíró és rabló hatalmas dus város ellen, míg ez évben két forumon győzhettünk.

A magyar nemzet és kormány 1848-ban felszabadította a jobbágyságot, minket pedig e mai napig Brassó szarnoksága alatt hagyott.

A magyar kormány csak most kezdi méltányolni jogos küzdelmünket, miután Pávai Vajna Elek ügyvédünk és Orbán Balázs „Ozáfolat és Bárczaság” című műveikben e nép multjáról és jelenéről leemelték a koporsó födelét.

Minő hatalmas védmű volna jelenleg Hétfalu Erdély délkeleti szögletében, ha II. Endre, Nagy Lajos és Mátyás dicső királyaink böles intézkedése szerint szabadon fejlődhetett volna. Mert fájdalom, sokszor olvastuk a lapokból, hogy haza kellene telepíteni a bukovinai magyarokat, de hogyan kellene a jogtalan nyomorítás alól szabadulni akaró és szükség és szegénység miatt kivándorló száz meg száz hétfalusi csángó magyarokat a hazának és nemzetnek megtartani; Pávain és Orbánon kívül soha senki sem szólalt fel.

E nép jalkiáltását és kivándorlási törekvését a brassói kereskedelmi- és iparkamara előre tudja, koholmányynak fogja nevezni és a kizsarlott, elszegényedett, elkecsereedett népet jólétűnek, megelégedett és boldognak nevezi.

gébícek, melyek a rovarokat, mielőtt elköltöznék, tövisre surják, és néha fialat madárkákhoz és egérkékhöz is hozzányulnak; valamenyi csinos éneklő, mint a posztáták, veresbgyek, veresfarkok, fülemilék és barázdabillegények, mely utóbbiak nevezetesen a földeken, a viz martján és a frissen forgatott szántókon keresik eledelöket; a czívakodó czinkék, a fakúszók, ökröszemek és kurtakalapások, melyek a fákról és bokrokról szorgalmasan leszedik a hernyóbábokat, söt azokat erős csőreikkel a fák néjja alól is nagyrészt kiássák: a kopácsoló harkályok, a nyaktekercsek, a széles-száju vékonycsőrűk, melyek a rovarokat röpökben fogják el, mint a légykapók, fecskék, lappantyuk vagy éji fecskék; végre az egész csókafamilia, mely egyszerű sötét ruhájában szerényen éldegél, mint a seregélyek, csókák, fekete varjak és a hollók, melyek főképen hernyókkal, bábokkal, nyűvekkel és döggel élnek a mi szemünk előtt kivétel nélkül hasznos madarak, melyeket gondozunk és ápolunk kell.

A tulajdonképeni rigók, pintyek és magtörök felett persze lehet vitatkozni, mert ezek alkalomszerűleg lehetnek hasznosak is, meg kártékonyak is.

A bo jókkaléló sárگا-, szürke- és fekete rigók nálunk bizonyára a legkisebb kárt sem okozzák, mennyiben csaknem kiválólag a borzagyóit és a madáreresznyét szedők, melyeket ugy sem tudánk mire használni.

Épen ily oktanak üldözik a csipegő, vagy boros rigót, mivel a szőlőkbeni nyálánkodással vádolják, pedig ha nézzük, a szőlőskertekben nem egyéb után fitatnak, hanem férgek és héjjinceket (háznélküli csigákat) keresnek.)*

*) Már ezekre vonatkozólag, kik saját viszonyai szerint őrizkedjek tőlök, vagy ápolja öket; a rigókat illetőleg a körülmények határoznak. Tudtommal egy

Mi tényre mutatunk. Bukarest utcái telve vannak kivándorolt hétfalusi magyarokkal, mert az itthoni élet lehetetlenné vált a számos jövedelmi forrásoknak szászok általi jogtalan lefogalása miatt.

Tény az, hogy a lefolyt évben 6350 utlevél adatott ki hétfalusiaknak, s mi történik akkor, ha a tömösi vasut elkészültével a hétfalusi szekeresség megszűnik s e jövedelmi forrástól is megfosztatik?

Hétfalu s általában a bárczasági magyar nép szomorú jövője s már jelene is kell, hogy ide fordítsa a magyar nemzet és kormány figyelmét.

Édes magyar hazánk és nemzetünk e vérző tagját megóvandók az elkecsesülés és pusztulástól, bátorkodunk nagyméltóságod előtt esedezni: méltóztassék a bárczasági magyar nép elsőiggesztő helyzete megvizsgálására ne a brassói, kereskedelmi- és iparkamarát mint peres társat felszólítani, hanem a tőlünk csak 3 órányira fekvő Sapsi-Szentgyörgy városa törvényhatóságától egy részrehajlatlan bizottmányt kinevezni, mely érintkezve a hétfalusi papsággal, a vérző seb meggyógyítása módját megalapítisa és nagyméltóságodnak sietve körülményes jelentést tegyen.

Nagyméltóságod honatyai jóindulatában bizva s böles intézkedéstől gyors orvoslást és sanyargatóink ellen már valahára atyai támogatást remélve, hódoló tisztelettel öröklünk,

Hétfalu, augusztus 25-én 1875. — Nagyméltóságu miniszter urak aláazatos szolgál:

Bácsfalu község részéről: Simon Péter, Lázár András.

Csernátfalu részéről: Miklós Sámuel bíró, Gimbesan jegyző, Dénes András.

Hosszutfalu részéről Popovics Jenő jegyző, Vajda Lajos, Partin János esküdt.

Tatrang részéről: Forizs Mihály bíró, Fejér György esküdt, Barkó Dávid esküdt, Barta Károly néptanító.

Pürkerecz részéről: Papp János bíró Bitay Sándor képviselő, Brandschott Frigyeskörijegyző.

Zajon részéről: Rab János bíró, Dudás Márton esküdt, Veronica Mihály esküdt, Bálint János.

Türkös részéről: Kocsis András bíró, Fejér István.

Városi ügyek.

Hírdetmény.

A városi képviselő bizottság 135. és 137. 1875. szám alatt kelt végzéseinél fogva a Kolozsvár sz. k. város területén fekvő szőlőhegyek, illetőleg gyümölcsösök tulajdonosai által szerkesztett, általánosan minden birtokost kötelező hegyszabályzatot jóváhagyván és megerősítván, annak 19. §-e, pontos megtartás ésszoros ahozi alkalmazkodás végett, ezennel közhírré tétetik, a mint következik:

Az ugynevezett kosarazás vagyis a szőlőtermésnek szüret előtt, részben vagy egészben, egy vagy több területben való leszedése és elvitele csakis következő feltételek alatt eszközölhető:

a) Ha a kosarazás a hegy előljáráóságánál bejelentetik.

Minden kétség nélkül igen kártékony madár azonban a huross, vagy léprigó, — mely az összes hazai rigófajok között legnagyobb s egész nyáron keresztül nálunk tartózkodik.

Ez különös előszeretettel viseltetik amaz elődi cserje iránt, mely az éjszakai istenészetben jelentékeny szerepet játszik.

A gyimbor, vagy ugynevezett fagyöngy bogoyót szereti nagyon késő ősszel a léprigó s miután annak magvai emésztetlen haladnak belein keresztül s azokban még bizonyos nedvvel vonatnak be, mindenütt könnyen megragadnak s így a fákön legnagyobbrészt a léprigó hinti el mindenfelé a merre száll a kártékony gyimbor magvait.

A harkályok sem épen kedvezzei az erdőszöknek, mert ezek azt tartják rólok, hogy a fákat kopácsolásaikkal jelentékenyen megrongálják. Tschudinak itt tyles igazs van, midőn a vidám és köpezős ficzkókat védelme alá veszi és azoknak ápolását ajánlja.

Kopogtatásuk és kalapálásuknak kétféle értelme van; mert részint nagy forgácsok és háncsokban hasogatják le a fák héjját, hogy az alatta levő rovarokat és kukaczkokat hegyes, visz-sértével borított, acéltollhoz hasonlóan előpattantott nyelvökkel közvetlen felszurhassák.

Másrészt azért kopogtatnak, hogy a rovarok a fának tulsó oldalán kerüljenek elé ijedtekben. Ezért láthatni öket néhány kopácsolás után a legnagyobb sietséggel a törzs más oldalára csuszni és ott a fáhéj hasadékait figyelemesen megvizsgálni. A nép élcz erre persze azt mondja, hogy a harkály csőrével átfurja a fát s azért rohan oly gyorsan a törzs másik oldalára, hogy a keresztül ható saját csőre végét láthassa.

szőlős, vagy cseresnyés gazda sem szereti öket. Különben a legfertőtebb helyeken sem kell azért pusztítani, elég ha megöriznek terményeinket tőlök, azaz: elűltjük az erő gyümölcstől öket.

Fordító,

b) Fennebbi esetben is csak úgy, ha az előljáráóság által beállított s az illetők által díjazandó biztos egyén jelenlétében történik;

c) Kosarazás csak a birtokos vagy a háznépéből valaki jelenlétében történhetik.

d) A megkezdett kosarazást a kosarazó köteles két nap alatt (reggel 6 órától este 6 óráig) bevégezni.

Mindazon tulajdonos vagy bérlő, a ki ezen szabályt szigoruan és pontosan meg nem tartja s a kінágás elkövetésén rajta éretik, 25 —50 forintig terjedő, ismétlés esetében fokozandó pénzbírságon marasztaltatik el a városi főkapitányi hivatal által, mely büntetés pénz közigazgatási uton felvétetvén, az illető hegy pénztára javára fog átszolgáltatni.

Sz. kir. Kolozsvár város tanácsától szept. 11. 1875.

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Buda-Pesten septemb. 14. 10. ó. — p. d. e.

Érkezett, septemb. 11. 10. ó. 45 p. d. e.

Királynőnk szombaton délután Sas-setotbana lórlól leesett s eszméletlen lett, azóta állapota teljesen megjavult. Bécsben tegnap a vámkalkudozások ujra megkezdettek.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, sept. 14. 1875.

— A városi bizottság szerdán az az folyó hó 15-én d. u. 3 órakor a városház szokott helyiségében tartandó kögyűlésének tárgyai: 1. Egy ide áthelyezendő gyalog zászlóalj elhelyezésére szükséges kaszárna építése. 2. A m. k. pénzügyigazgatóság átirata a borfogyasztási adó emelése vagy a szerződés felmondása. 3. Dr. Brandt építendő vízkerekének engedélyezése ügye. Mindhárom tárgyban szakosztályi vélemények. Kolozsvárt, september 13. 1875.

— A kolozsvári r. kath. egyházköz-ség iskolaszéke folyó évi szept. 13-án tartott ülésében a helyi belvárosi leányiskolát a következő módon szervezte: 1. A leányiskola két részre oszik: az első magában foglalja a négy tanítónővel bíró hat osztályu elemi iskolát, melyet a leánykák 6 éves koruktól fogva 6 éven át látogatandanak; a második rész képezeni a felső leányiskolát két osztálylyal és két tanítónővel. Ezen felső iskolába azon leánynővendékek vétetnek föl, kik az elemi iskola hat évi olyamat már elvégezték, vagy vizsgálaton arra, hogy a felső iskolába fölmelessenek, képeseknek nyilváníttatnak. 2. Az elemi iskolában egy tanítónő az első osztályt, a második a II. osztályt, a harmadik a III. és IV. osztályt, a negyedik tanítónő az V. és VI. osztályt vezetendi. A felső iskolában a beálló 1875/6-ki iskoláevben csak az I. osztály nyílik meg, melyben az V-ik tanítónő fog tanítani. 3. Tantárgyak mind az elemi hat osztályu, mind a felső iskolában azok lesznek, melyek a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter által 1872-ben az 1868-ki XXXVIII. t. cz. értelmében kiadott tantervben foglaltat-

nak, az ugyanakkor megállapított óratervek szerint. Módosítás csak abban történt, hogy második osztálytól kezdve a többiekén át a német nyelv is a kötelezett tantárgyak közé fölvétetett. Az 1875/6-ki tanévre a beiratás folyó hó 15., 17. és 18. napjain történik aziskola helyiségében; vasárnap 9 órakor leend Szent-Lélek segítségül hívása és szept. 20-án kezdődnek a leczkék. A z i s k o l a s z é k e l n ö k é t ő l .

— Micheru Tamás ur tegnapi második hangversenyét nem nagy számu, de széközség hallgatta végig. A hangversenyt a Justus (gr. Zichy G.) „Phrenologia” előzte meg, nagyon vontatott, élettelen előadásban. Legjobban dolgozott még a sugó, a miért fogadjat teljes elismerésünk kifejezését — a szereplőnévben. Még az egy Kovács Gyula tett kivételt, ki a hóortos phrenologot személyesítette. A vigjáték első s második felvonása után Micheru ur adta elő Vieuxbemps hangversenyét (A-moll) s Berlioz Rákóczi átirata helyett — melyet el kelle hagynia, mert e mű hangjegeit nem kaphatta meg, — egy előttünk is meretlen compositiót, végre saját szerzeményéből két román dalt, egy román tánczot és eg „Nocturne”-öt. A közönség ezuttal is élén tapsokkal fogadta a fiatal hegedű-virtuoz mind egyik darabját, melyek közül különösen a ké román dal vívott ki tetszést.

— Személyi hírek. Gr. Mikó Imre ő nagymiga tegnap visszaérkezett a történelmi társulat nyitrai gyűléséről. Gruz Albert honvédelmi miniszteri osztálytanácsos városunkban időzik.

— Színházi hírek. Csütörtökön Marcz eil javára a „Sohajok hídja”, szombato pedig Kassai javára a „Falu rosza” kerül színre. Mindkettőre előre is felhívjuk a közönség figyelmét. Boór Emma közelebbről a b. pesti nemzeti színpadon fog vendégszerepelni „Gilberte”-ben és „Tündérújjak”-ban. Jó sikert kívánunk a kísérlethez.

— A kolozsvári kir. törvényszéknél a f. é. szeptember hó 15-én megtartandó nyilvános ülésen a következő perügyek adatkak elő: Horváth Ákosnak, Böszörményi Julia és társa elleni igénypere. Nagy Zsófiának, Nagy János és társa elleni hagyatéki iránti pere. Elekes Andrásnak, Maris Constantin ellen, kizárólagos tulajdonjog elismerés iránti ügye. Schwarz Józsefnek, Allenberg Hermann hagyatéka elleni ügye. Petrucz Györgynek Rajta Onuczné és társa ellen, tulajdonjog elismerés iránti ügye. Dobán Györgynek, Rusz Palagya ellen vagyonközösség megszüntetés iránti ügye. Ezen ügyek előadja Pap Leontin törv.-széki bíró. Székely Borbára és Ilka felpereseknek, Golyán Anna és Székely Márton alperesek ellen, ingók kiszakasztása iránt folyó peres ügye. Mihály László felperesnek, Nagy Zsuzsa alperes elleni ügye. Dregán Palagya-nak, Dregán Anna ellen végrendelet érvénytelenítés iránt folyó peres ügye. Ezen ügyek előadja Szigethy József törv.-széki bíró.

— Egy kis tanulás. Váltig találkoznak a románajku németiség részéről a kérdéssel, hogy ök az erdélyi részekben nagytöbbségben vannak a magyarajkuak felett, így meg is illeti öket egy darab Dákórománia-

dó benne csakugyan meg is fogatott. Nagybatyám azonban jószívű adóhivatnalnok volt, k az adóköteleseknek utolsó fillérét is ki tudta sajtolni, de egy állatnak nem volt képes ártani. A mint öt a madár, midőn erős kézzel megmarkolta, szinte panaszosan kérve szembenézett, megszánta és egy eprésző koldus gyermeknek három batkával együtt átadta, hogy ez valamely félreesső helyen a madár nyaktákerkerje ki.

A harkály másnap ismét a házikóban volt: a „semmiházi” a három batkát zsebre rakta és a madarat szabadon bocsátotta. Az onkli a harezot félbehagyta. A flegoria összeomlott, mert azt többé meg sem látogatta s a harkály nagyon jól találta magát benne és az utolsó romjait is forgácsnak hasogatta, a minnek tüznél aztán mi ősszel pityókát süttötnék.

Prokne ideje óta nem egy szép legenda vagy balhiedelem követi a könnyen lebegő fecskesáladót. Tobías a fecskének köszönte balesetét s ama halat, melyet az angyal oly könnyen talált s melynek epéjével a Tobías szemét meggyógyította s végre, mely a berlini Gräfe doktort minden utódjaival együtt fölöllegessé teendén, hiába keresik mai napig a természetbúvárok. A házi fecskék az eszterhaj alatt minden bizonynal ma is szerencsét jelentenek s ha egy fecske nem is csinál nyarat, mindazonáltal most is, mind a földész, mind a városi nagyfigyelemmel lesi a vidám csicsergést, mely által megérkezésüket jelzik és megjósolva a korat, vagy késői elvonulásukból a tél mikori beálltát.

A középkorban a fecskék testükben hordták az összes nyavalyák csoda gyógyszerét. testük minden része más-más csodálatos gyógyerővel birt; a széftöcskölő mell-izmok a legjobb ellenmérget szolgáltatták a kigyómarás és skorpiócsípés gyógyításához; a fecske ürüléke vízzel vegyített itálul használva megőrzött a víziszony és dühkortól.

(Folytatása következik.)

ak képzeti birodalmából, hogy ők legyenek urak. Sajátságos, hogy románainak ennek czára nagyon kevéssé igyekeznek kezükbe kóteni azt a hatalmat, mely a kor fogalmai szerint tényleg jogot is ad a felsőségre, t. i. szüveltséget. Statistikai adatokban be-élünk, a kezeink közt levő tanodai értesíté-
k szerint a mult tanévben a dévai alreál-
nodában magyar volt 50, román 13, a ko-
lozsvári rom. cath. főgymnásiumban 189
magyar, román 135; itt legtöbb román, de az
7. ref. és unitárius gymnásiumokban alig egy
román, a többi mind magyar. A m.-v.-á-
rhelyi r. cath. gymnásiumban 58 magyar,
7 román, az ottani protestáns tanintézetekben
intén csaknem kizárólag magyarok tanulnak.
A sz.-ujvári algymnásiumban 54 magyar,
3 román, a zilahi tanitóképezdében 75 ma-
gyar, 3 román, a kolozsvári polgári iskolában
7 magyar, 1 román, a kolozsvári Pröbel-in-
zetben 156 magyar, 1 román, a sz.-udvar-
elyi r. cath. gymnásiumban 85 magyar, 2
román, az ottani főreálitanodában 132 magyar,
román, a ref. gymn.-ban pedig 316 magy. 1
m. Nincsenek kezeink közt az összes erdélyrszi
anodák értesítvényei, de a fennebbiekből is
íthatni, hogy a románok mindenütt nagy ki-
bbségben vannak. A románok általán a r.
ath. gymnasiumokban szoktak tanulni, de itt
em érik el sehol a többséget, az állami és
rotestáns intézetekben pedig majdnem kizáró-
lag magyarok tanulnak. Ime uraim, így ál-
unk! Igyekezzem a román atyafiak az os-
olában többségre jutni s akkor valójában
bbségben lesznek egyébként is; mai napság a
épzettség befekszik a nép erejé; tanulják meg
mánaink, hogy a hatalmat az iskolában
rúlják.

— **A szamosujvári örmény kath. al-**
gymnasium terjedelmes tudósítványát vettük a
folyót tanévről. Az értesítvény Szongott Kris-
óf tanár „a gymnasium vázlatos történeté-
t árgyazó dolgozatát s részletes adatokat tartal-
ma a tanoda belétét illetőleg. Kiemeljük ezek
szül, hogy a gymnasiumnak a mult évben 97
anulója volt, ebből városi 37, vidéki 60. ör-
mény 29, magyar 25, román 43.

— **A zilahi m. kir. állami tanitóké-**
pezdének a mult évben, a mint hozzánk bekül-
tött értesítvényből olvassuk, 41 tagja volt.
Ebből 20 magyar, 18 román, 3 izraelita. A
pezde mellett levő gyakorló iskolában pedig
1 tanuló; ebből 75 magyar, 3 román, 1
émet.

— **A földmívelési ipar és kereske-**
elmi ministeriumtól „A kassai magyar kir.
azdasági tanintézet szervezete és fegyelmi rend-
szabályai“ küldettek be szerkesztőségünkhez. E
szervezeti szabályzat egyike a legtöbbeteseb-
eknek az ilyenmő munkálatok között; ajánl-
k a gazdasági iskolák figyelmébe.

— **A maros-vásárhelyi első dalár-**
ának folyó szept. hó 10-kén érdekes bizott-
mányi gyűlése volt; e gyűlésen hozatott rend-
be az egyleti zászlóügy, mely Gál Domokos úr
eltávozása által némi akadályt szenvedett. Az
j zászló előállítására a város és vidékbelkes
hölgyei által adakozott jelentékeny összeg ta-
karékpénztárba tétetni határozatott: zászlóügyi
bizottmány nevezetett ki, melynek kötelemvé
étett Vásárhelyi lelkes hölgyeit további ada-
kozásra kéri föl, miután az eddig befolyt ösz-
zeg nem elégséges egy díszes zászló előállít-
atására; e zászlóügyi-bizottmányba Ugron Istán,
Szöllösi Sámuel, Nemes József és Imreh
ándor urak lettek kinevezve. A zászló elké-
zítését a közelebbi téli időnyre tűzte ki az
gylet, miután a főváratási ünnepélyt jövő 1876
ví május havában öhajtja megtartani; ez
nnepélyre hazánk koszorús dal-zene költői,
fővárosi és vidéki lapok szerkesztősegei és
bb hazai dalárda lesz meghíva. Ugyane bizott-
mányi gyűlés az egylet pénztára gyarapítására
— azon fő-főszembontól, hogy a jövő évi sze-
edi országos dalárünnepélyen is részt vehessen
— két zárkörű fényes táncvigalom megtartá-
át határozta el; az elsőnek megtartási napjául f.
3vi nov. hó 6-át, a másodiknak jövő évi február
hó 5-ét tűzvén ki.

— **Alázatos kérelem** Szentiványi
Kálmán marosszéki alkirálybíró urhoz. Számos
iv folytán rettenetesen terhelt és kifáradt tag-
aim az enyészethez közel vannak. Hátam szo-
radoz és recseg a kin miatt, midőn szolgálá-
ot teszek s ha állati hangom volna, reszketne
lég és zugna Nyárad kies mente. Lábam
nognak, a stabilis mindjárt lábilis állás lesz;
s a természet isszonyu, kikerülhetlen törvénye,
egy a levegőben súlyos test alul nélkül meg-
em állhat, rajtam nem sokára teljesül. Mi
sz belőlem? Az eddig büszkén tartott fő le-
onyad, a törzs meghajlik s derekában szét-
ülve a gyalázat, illetőleg a Nyárad posz-
ányába süllyed. Reszketek, mikor méltósá-
gód mellett hetenként elrobog, véletlenül
éambajta, agyongázol; s könyörgő karjaim
neg nem állíthatnák, mert azok régen lehall-
ak már. Kegyelem! Egy kis fát és szeget s
lktor még tengethetem életem. Nyárádvize,
1875. szeptember hó 12-én. A cserefalvi
id.

— **Ziegler Ferdinand** nagy-sze-
beni jogakadémiai tanár, kit az osztrák köz-
oktatásügyér az újon felállított csernoviezi
egyetemhez nevezett ki, tegnap utazott el Sze-
benből, hogy új tanári székét elfoglalja.

— **Öngyilkosság.** Peczel, a Brassó-
ban állomásozó 2. gyalogezrednél hadnagy, a
napokban ismeretlen okból agyonlőtte magát.

— **Ismét farkas.** A Moldovában fe-
vő Bucecea nevű helységben a mult héten egy
dühös farkas iszonyu rémületet keltett s bor-
zasztó pusztítást vitt végbe, amennyiben 28
személyt és 46 drb. szarvasmarhát megmardo-
sott. A 28 ember közül három azonnal meg
is halt, míg ellenben a többiek rögön orvosi
kezelés alá vették.

— **Bunkó nép-zene társasága,** mely egy
pár héttel ezelőtt nálunk is megfordult, most
Szebenben arat diadalokat s a jó öreg Her-
mannstädter egészen el van ragadtatva Bunkó-
ék jó „Schnellpolkái“ által.

— **Tolonecz viccz.** Három jó'madarat
toloneczoltattak ki Debrecenből közelebb a rend-
őrség, kik közül egynek, ki lopással vádolta-
tás, H.-Dorogra kellett volna megérkeznie,
azonban az itteni kísérettől Hadrázon átvétet-
vén, további kísértetésüket az ottani ha-
tóság teljesíté, és pedig oly vigyázattal, misze-
rint mind a három a kísérő elől elpárolgott, mi-
után attól a toloneczleveleket s ruhaneműt el-
szedték, és csak kicsiben mult, hogy még ma-
ga a kísérő is ezen sorsra nem jutott. — Az
eképen megszököttek között aztán a melyik
legfurfangosabb volt, a maga s másik két tár-
sa toloneczlevelét néhány sor kísértetésben és —
bérmentetlenül az illető alkaptányhoz küldé
vissza, aki nem is sejtvene micsoda küldé-
ményben részesül, még a 25 kr portót is ki-
fizette.

— **Magyarország** tisztul. Az „Angoi ki-
rálynő“ kávéházában Budapestén érzékeny je-
lenet folyt le. Mintegy huszonöt kicsapott tót
diákat, csavargó kereskedőségét, köztük két
Mózes vallású kalandort, áldott meg dr. Mile-
tics Zvetozár és dr. Polit, kik a délszláv biro-
dalom harcászainak szegődtek Azt mondják,
hogy az áldást osztogatók egyikét szintén hiv-
ták magukkal az emigránsok; de nem állt a
kötélnek; pedig ott most könnyen a jobblétre
tehetne szert.

— **A philadelphiai** kiállításra vonat-
kozó bejelentések a Budapesti kereskedelmi és
iparkamara által a kormány megbízásából ala-
kitott kiállítási bizottság határozata szerint, a
folyó hó 1-jére kitűzve volt határidő lefolyá-
sa után is, még a folyó hó végeig elfogadattak.
— Az írásbeli, egyelőre még nem köte-
lező bejelentések a budapesti kereskedelmi és
iparkamarához intézendők; a szóbeli bejelen-
tések a délelőtti hivatalos órákban a kama-
ra irodájában (Mária-Valeria utca, új tőzsde-
épület II. emelet) tehetők; ugyanitt bármely,
a kiállításra vonatkozó fölvilágosítás készsége-
sen megadatik. A budapesti kereskedelmi és
iparkamara kiállítási bizottsága.

— **A bukovinai** g. keleti metropolita
Bendella meghalván, ez állomásra gomba mó-
ra szaporodnak a jelöltek. Jelöltek első sor-
ban: Blazewiciu Theoctist, Andriewiciu Mora-
riu Sylvestru, Iliutiú Beniamin, Constantino-
viciu Gedeon, Cippercoviciu Arcadiu és Lucu-
scu Constantin; második sorban: Comoro-
sianu Mihály, Filipoviciu Elias, Hachmann
Gregor, Calinescu Mihály, Worobkiewicz
Gregor, Comorosianu Elek és Prodanu Vasile.
E metropolitai állomás elnyerésére — mint a
„Federatiunea“ írja — legtöbb érdeme há-
romnak van. Blazewiciu archimadrita s a con-
sistorium elnöke, előhaladott koru, kötelessége
teljesítésében pontos, nem szónok, de tekinté-
lyes, jellemes s jérkölcös életű. Több nyelv-
nek birtokában van. Andriewiciu Morariu Syl-
vestru a consistorium tagja, középkoru egyén,
tevékeny, képzett. Cippercoviciu Arcadiu, a
legjobb korban, lángész s erkölcs tekintetében
példánykép. A többi jelöltek közül — mint
nevezett lap említi — egy sem versenyezhetik
e hárommal. A mi politikai maguktartását il-
leti, arra nézve megjegyzi, hogy mind a há-
rom hű osztrák alattvaló.

— **Thiers** az ifjúság neveléséről és az
ultramontanizmusról. A „Journal des Debats“
egy levelezője leírja találkozását Thiers-sel s
elmondja, hogy nyilatkozott az öreg államférfi
jövő terveiről. Ő — egymond — most hosz-
saszab roszullét után ismét egészségesnek érzi
magát, s hátralevő napjait arra akarja felhasz-
nálni, hogy bölcséleti eszméit, melyek őt negy-
ven év óta foglalkoztatják, leírja. „Ez lesz“
— folytatá, végrendeletem. Rousseau azt mon-
ta, azért írta „Emiljét“, hogy gyermekeit nem
nevelvén, e hibáját jóvá tegye. Ennekem nincs
ezért szemrehányást teunem, mert nem voltam
családfő, de sokszor kérdém magamtól, mire
oktatnám fiamat, ha értelmiségét fejte-
nem és hosszas tanulmányaimat rá átszázma-
zatnom kellene. A francia ifjúság mintegy az
én gyermekem, utat vesz azokban a tanokban,
a mikben részesítik. Azon törekvésében, hogy
kibontakozzék a vallási eszmékből, melyek már
alig szolgálnak egyébre, mint eszközül egy

piszkos politikára, az a veszély környékezi,
hogy más eszméket kap fel, melyek neki nem
fognak jobb szolgálatot tenni. Nem jó az, hogy
az ifjúság ekép lebegjen a Syllabus és a rend-
szeres materialismus közt. Azon leszek, hogy
eszére térítem és ebben megszilárdítsam.

— **A földgömb népeasága,** egy
legújabbban megjelent németországi statisztikai
munka szerint kerekaszámban 1397 millió. Sza-
batosabban számítva 1,396,842,000 lélek. 2 millió
448,769 német □ mfnyi területen. A lakosok
számának felénél több, azaz 789,907,000 Ázsi-
ára esik; nem egészen ¼, azaz 302,973,000
Európára, míg a maradék Afrika, Amerika s
Ausztrália közt oszlik meg; és pedig: Afriká-
ra esik 206,007,000; Amerikára 4,563,500. Átlag a föld-
gömb minden □ mfjére 577 lakos jut. Euró-
pában azonban a népesség sűrűsége majdnem
háromszor akkora, mint a középszám t. i. 1684
lakos, minden □ mfdön 982 ember lakik,
Áfrikában 380, Amerikában 112, Ausztráliá-
ban végre 28. Ezen számcsoporthat érdekessége
annál nagyobb, mivel azok a legújabb, részint
hivatalos kimutatások, részint tudományos kutató-
sok eredményeül tekinthetők.

Nagyszerű francia vigjáték.

NYÁRI SZÍNHÁZ.

Bérlet

9-ik szám.

Kolozsvártt, szerdán, sept. 15-én 1875.

NŐI-HARCZ

vagy

párbaj a szerelemben.

Vigjáték 3 felv. Irta: Scribe és Legouvé. Fordította: Csepregi Lajos.

SZEMÉLYEK.

Autreal grófné, Kermadis Cecilia	E. Kovács Gyuláné.
Villegontier Leona, unokahuga	D. Boér Emma.
Flavigne Henri	E. Kovács Gyula.
Grignon Gusztáv	Földényi.
Montrichard báró, rendőrfőnök	Mátrai.
Elő	Sebestyén.
Második } dragonos	Kovács Béla.
Dragonos tiszt	Váradi Albert.
Inas	Szabó J.

Színhely: Autreal grófnő kastélya Lyon mellett. Idő: 1817. október.

Helyérek mint rendezen.

Kezdeté 7 órakor. Vége 9 után.

Csütörtökön, sept. 16-án Marcell Géza jutalmául: „A
sahajok hida.“ vig operette két szakaszban és 4
képben, először.

CSARNOK.

Phaedrus

Aesopi meséi.

Bálinth Gyulától.

Negyedik könyv.

XVI.

A kormányos és a hajósok.

Egy balvégzetéről panaszkodónak,

Aesop e példában szolt vigasztalólag.

Zordon szélvészék egy hajót hanyt-vetettek

Halálfélelmei közt a révészeknek;

De hirtelenséggel az ég kitisztulván,

Kedvező szelekkel haladott habutján,

Melyen a hajósok örültek ujjongva;

De a vész közt okult böles kormányos monda:

„Örömben, bánatban tarsatok mértéket,

Vegytve ezekkel van az egész élet.“

XVII.

A sakkjáték.

Míg a sakkjátékban folytatják a harezot,

Ki van mutatva az illető hely s rang ott

Király-, királynénak, lovasnak, futárnak

S a pionok rendben mozognak vagy állnak;

De ha a csatának végével kidőltek,

Össze-vissza hányják egy dobozba őket.]

Az élet által vont földi különbséget

Kiegyenliti majd halálban a végzet.

* * *

XVIII.

Az ember és a mérges kigyó.

A ki jótéteményt pazarol gonoszra,

Háládatlanságát tapasztalni fogja.

Fagyos kigyót talált az ember s fölvéve

Melengetni tette saját kebelébe;

De nagy kárára, mert az, mihelyt föléledt,

Jó akarójába ereszté a mérget.

„Ily undok bünt, kérdék, hogy követhetett el.“

S ő: „Azért, hogy rosszszal jót tenni soh' sem kell.“

* * *

XIX.

A róka és a sárkány.

Épp mentsvart ástott magának a róka

S kiterjesztette azt mélyebb folyosókra;

Eljutott a sárkány sötét barlangjái,

Ki a rejtett kincsek halmára vigyáz itt.

Meglátva ezt, így szolt: „Bocsánatot kérek,

Hogy tévedésből is háborgatlak téged;

Tudod, hogy az arany nekem mit se használ,

Tehát kegyes választ adni méltóztassál:

Mi haszna s jutalma ily feláldozásnak,

Hogy soh'se aludjál s a napot se lássad?“

„Semmi, mond az, de nagy Jupiterőt vettem
Rá parancsot s hogyan lennék engedetlen!“
„Igy sem neked nincs, sem másnak benneresze?“
„Nincs, szól a sárkány, — ez a végzet tetszése.“
„Nézd el, ha szabadon szólok, — mond a róka,
Isten átka szállt a hozzád hasonlókra.“

Oda kell menned, a hova ősid mentek,
Mért nyomorgatod hát vak ősz szegény lelked?
Utódid öröme: fukar! rádkilátkot,
Ki égtől tömjént lopsz el s magadtól tápot;
Kit szomoruvá tesz a cizerák hangja;
Kinek szívét a vig flóta megzavarja;
Kit ha természetes szükség enni készítet,
Sohajva fizetet meg a silány étket;
Ki, hogy szaporítsd egy kevéssel a mid van,
Boszantod az eget esküd s átkaidban;
Sőt még a koporsó-pénzt is megnyirbálod,
Hogy rajtad semmit se nyerhessen halálad!

* * *

XX.

Phaedrus.

Ítélni hogyan fog rólam a kajásnág,

Jól tudom, — szemem a szinelősen átlát.

Mit emlékezésre méltónak találánd,

Azt állitni fogja Aesópi szikrának;

A mi kevésbbé fog hatni kedvezőleg.

Azt bizonyítja tölem eredőnek.

De feleletet rá már most kap magának;

Lelje jelesnek vagy gyarlónak munkáját:

Aesop föltálta, én kisimitottam.

De folytatom kezdett sorrendemet mostan.

* * *

XXI.

Simonides.

A kinek fejében sok szép tudomány van,

Kínesez tárbázat hord az mindig magában.

Simonides, kitől ered sok szép ének,

Nyomorult sorsának enyhítése végett

Ázsianak jeles városit bejárta,

Dalt zengve a hősök magasztalására.

Midőn szerzett ilykép elég vagyonyságot,

Honába térendő a tengerre szállott;

(Mert Cea szigetén eradt, a mint mondják)

De megrohanván egy zord szélvész hajóját,

Azt, minthogy régi is volt immár bordája,

A tenger közepén szétépte, zilálta.

Pénzét, drágaságát kapkodja mindenki,

Mint végső reményét, ha az ég kimeiti.

Egy kíváncsi, így szolt most Simonidesnek:

„Hát te kincseidből semmit sem mentesz meg?“

„Mindenem velem van“ felelt ő erre.

Most kis rész kijut s a mást elnyomta terhe.

Rablók várják ott a menekvők csoportját

S a meztelenségig mindenből kifosztják.

Igy Clazomenébe végre eljutottak,

Hol egy hű barátja a tudományoknak,

A ki Simonidest kedvencz költőjének

Vallá s bámúl rég, miut nagy tehetséget,

Szives szeretettel házába vezette,

Ruhával, pénzzel és szolgálkkal ellátta

S tanusított minden figyelmet iránta.

A mások nyomorban szerteszét járkáltak,

Könyörület utján kéregetve tájat.

Kiket találva a költő, szolt eképen:

„Nem mondtam, hogy velem van minden értékem?“

S nálatok mindaz, a mit összegyűjtétek,

Áldozatjárá lett a sors szeszélyének.“

KÖZGAZDASÁG

Ruménia 1874. évi kereskedelmi forgal-
máról ezt írja a giurgevoei konsul: A ruméniái
vámhivatalok kimutatása szerint a bevitel ér-
téke 1874-ben volt 92 millió frank és a ki-
vétel 136 millió frank. A bevétel 1873-hoz
képest növekedett 7 millió frankkal, holott el-
lenben a kivitelt 23 millió frankkal csökkent. Az
átszállítási forgalom értéke 1874-ben fél millió
frank volt, vagyis százszáz frankkal kevesebb,
mint az előző évben. Öt évvel ezelőtt a bevi-
tel a átlagértéke 75 millió frankot, a kivitelt
pedig 120 milliót tett. A kivitelt fő tárgyai: gab-
na kivitelt 1874-ben 101 millió frank érték-
ben, 1873-ban 107 millió frank értékben, élő
állat: 1874-ben 14 millió frank értékben,
1873-ban 17 millió frank értékben, állati ter-
mény és hulladék, só, petroleum stb. kivitelt
1874-ben 20 millió frank értékben.

A bevitel fő tárgyai a következők: gyar-
matárúk, kézműárúk, fém-, üveg- és festék-
árúk, vászón, kész öltönyök, cipészárúk, pa-
pir, kőszén, gépek, dohány és szivar, szeszes
italok, ásványvizek, kocsik stb. Hiteles adatok
hiányában igen bajos meghatározni, hogy mily
arányban vesznek az egyes államok részt ezen
árúk bevitelében; általában azonban mondhatni,
hogy a) fogyasztási cikkek átlag 16 millió
frank értékben főleg Francia- és Törökország-
ból érkeznek; b) iparárúk évenként átlag 15
millió frank értékben főleg az osztrák-magyar
monarchiából, Angliából és Németországból; c)
gyártmányok 76 millió frank értékben az osz-
trák-magyar monarchiából, Franciaországból,
Angliából, Németországból, Belgiumból és
Svájcából; d) mezőgazdasági termények, vala-
mint általában oly termények, melyek Ru-
méniában is honosok, 9 millió frank értékben
Magyar és Poroszországból.

Erdélyrészi piacok árjegyzéke.

— **A n.-enyedi** piac árjai aug. 26-án
1875. (alsó-ausztr. mérő.) Tisztabuza 3 frt 15
kr, elegybuza 2 frt 50 kr, rozs 1 frt 88 kr,
zab 1 frt 75 kr, pityóka 1 forint 60 krajczár,
kr. Egy font disznózsír 52 kr. egy kupa borsó 16
kr. lenese 24 kr, paszuly 20 kr, Egy kupa ke-
nyér liszt 11 kr Egy 1 font marhahús 20. Egy
máza szóna 2 frt 30 kr. Egy öl tűzifa kemény
8 frt — kr. alomszalma 30 kr, zsupszalma
40 kr, köles 28 kr, hagyma 6 kr, fokhagy-
ma 8 kr.

— **Sz.-Rógen** piac árjai aug 26-ról.
1875. (alsó-ausztr. mérő.) Tisztabuza 3 frt 20
kr, rozs 1 frt 90 kr, elegybuza 1 frt 80 kr,
zab 1 frt — kr, széna 1 frt — kr, alomszal-
ma 50 kr, zsupszalma — kr, egy öl fa 7 frt
50 kr, marhahús 18 kr, konyhaliszt 8 kr, bor-
só 15 kr, lenese 15 kr, paszuly 20 kr, köles
28 krajczár, burgonya 1 forint — krajczár.
disznózsír 60 kr, hagyma 3 krajczár, fokhagy-
ma 5 kr.

— **Értesítés.** Az ipar, kereskedelem s
bármelyi üzlet t. cz. egyéneit tisztelettel figyel-
meztetem, az általam kiadandó „Erdélyi
képes kis naptár“ (18-dik évfolyam) s az
erdélyrészi hivatalos teljes tisztai cím és név-
tárral ellátott „Erdélyi képes nagyobb
naptrár“-am (7-dik évfolyam) hirdetésiro-
vataira, melyekben bármennyű hirdetémye
ket a legutányosabb árban fogok közzétenni.
E naptárak tíz ezer példányban forogván a
nagy közönség kezén, a legalkalmasabb közegek
a végett, hogy üzletét mindenki egész éven át
a n. érd. közönség figyelmébe és párfogásába
jánlja. A hirdetményi díjak a legutányosabba
szabvák, ugyanis mind a két naptárban
egész oldálnyí tért elfoglaló hirdetmény
ára 8 frt. fél oldálnyí tért elfoglaló hir-
detmény ára 4 frt. A hirdetmények leg-
feljebb aug

(4-8)
(373)

Óvszerek.
(Ordonok.)
Legnagyobb francia-gyártmányú, tüzelt
legbiztonságosabb óvszer
Émpebour
legnagyobb gépe az élel magánok megak-
dalozására használható. Árja 2 frt. Képzelt
ZIEGLER JOHANNAL
Gumi-árak különlegességei rakár.

(386) (2-6)

FEHÉR MIKLÓS,
angol, francia, amerikai és német
gépgyárak
vezérügynöke,
ajánlja:

JOHN BAKER világírú egyszerű és kettős rostát, gabonaszitást és pászti áru készítésére; a kettős rosta magtári szelelő, tűzőválasztó és mint törekkel készíthető.
BENJ. KITTNER kettős rostát, alsó rész rostával szintén e célra.
R. HORNSBY & SONS tűskés hengerrel ellátott rostát, különösen a n. érd. gazdaközönségnek, kik csupán egyszerű járgány-
cséplőkkel dolgoznak, hogy a gabonát törek stb.-től tisztíthassák; továbbá:
Jb. TEPPUZ választógépet, melyek szabadalmazott javításukkal, két állító készülék, ismétlődő munkáló és befolyó szabályzó-
júkál fogva a legjellemzőbbek ismertettek el, két fajtán készülnek, egyszerű működésű konkoly, vadboró és búk-
kőny kiválasztására; kettős működésű konkoly, vadboró, búk, zab és árpa kiválasztására minden nagyságban.
Körülmenyes leírások **rosták és választó-gépekről** kíváncsiakra díjmentesen megküldetnek.

iroda és raktár
BÉCSBEN: III. Pragerstrasse 13. „Hotel Hungaria“
BUDAPESTEN: IX. üllőiút 12. sz. „Köztelék“ „Orsz. gazd. egyesület“.

Kisérleti természettan.
Az újabb elméletek alapján szerkesztett kézikönyv
Középtanodák felsőbb osztályai számára.
Irta Fehér Ipoly,
pannonhalmi benczés, az esztergomi főgymnasiun
igazgatója.
Második javított kiadás. Első fele.
Ára 2 frt 80 kr.
Az élet tarkaságaiból.
Irta ifj. Ábrányi Kornél.
Rajzok és elbeszélések.
Ára 1 frt 20 kr.

(2-3)
(395)

Hirdetmény.
Gr. Kornis Anna,
gr. Zichy Pálné ö
méglegesen bélel-
tői Küküllő-vízi
4 kö-t máma,
folyó Szent-
Mihály napjától kezdve, 1878.
Sz. Mihály napjig 3 évre haszon-
bérebe kiadandó. Vállalkozni ki-
vántok a haszonbéri feltételek felett ér-
tekezhetnek hétértéki gazdatiszt Kará-
osoni Sándorral.

(387) (2-25)

Czakl-féle könyvkereskedés
és
kölcsönkönyvtár
Bécs, IX. Währingerstrasse 48.
ajánlja magát a t. közönségnek különféle folyó-
iratok, divatlapok, regék és népszerű tudományos
művek nagy raktárával, legújanszám árak mel-
lett, 6 frtot meghaladó megrendelések bérmen-
ten küldetnek meg. Könyvkereskedők, könyvkö-
tők és könyvkereskedési ügynökök magas enge-
délyt nyerne. Bizományok Bécsben ingyen vál-
laltatnak el.

Blaháné legkedveltebb dalai.
1. A háromszéki leányokból. „Maros vize folyik csendesen“.
2. A falu roszszából. „Fogadásom tiltja szeretőit“.
Énekhangra zongorakísérettel alkalmazta ERKEL GYULA.
Ára 80 kr.
Kedvelt népdalok.
Énekhangra zongorakísérettel gyűjti TISZA ALADÁR.
1. Rozmaringszál... 2. Valjon kié ez a nyárfás... 3. Pántlikás kalapom...
4. Erdő, erdő sűrű erdő... 5. Jaj be beteg vagyok... 6. Beh sok
falat!... 7. Kiáradt a Tisza vize... 8. A kanyargó Tisza mentén...
9. Az én csizmám csikorgós... 10. Sajó kutyám... 11. Beh! szomorú
ez az élet... 12. Áld meg Isten, áld meg... 13. Volt nekem egy daru,
szőrtü paripám... 14. Jaj be szennyos ez a maga kendője... 15. Mig azt
mondják... 16. Hová csikós olyan szaporán.
Ára 1 frt 50 kr.

Blaháné legkedveltebb dalai.
16 közkedvességű magyar népdal a „Falu roszszából“ énekhangra
zongora kísérettel alkalmazta TISZA ALADÁR.
1. Hej! hortobágyi gulya járás... 2. Csak azt mondják... 3. Édes anyám
rózsafa... 4. Hej violám, violám... 5. Van nekem szeretőm...
6. Pusztá ez az egész vidék... 7. Fogadásom tiltja szeretőit... 8. Bodrog
vize folyik... 9. Szabad madár vagy te rózsám... 10. Zápor eső hull a
sütét... 11. Vékony haja van a piros almának... 12. Vesd rám szeli-
liden... 13. Az a kis lány selyem ágát... 14. Oda fen a felső
réten... 15. Én vagyok az... 16. Szól a világ...
Ára 1 frt 50 kr.

A Falu roszszából:
„Szár az ágon bús gerlicze turbékol... „Fogadásom tiltja szeretőit“...
„Huzzad csak, huzzad“.
Zongorára szerkeszté TISZA ALADÁR.
Ára 60 kr.
A háromszéki leányokból:
„Hogyha én levelet írhatnék... „Marosvize folyik csendesen“... Elemér
dala: „Csak egy szép leány“...
Zongorára szerkeszté TISZA ALADÁR.
Ára 60 kr.

A dalgyűjteményekben a dalok akként vannak zongorára alkalmaz-
va, hogy azokat ének nélkül is élvezhetik játszani, miután a dal-
lamhangok a zongora írásban is benn foglaltatnak.
Zeneművek megrendelésénél legegyszerűbb a postadíj elköltése tekintetéből,
az összeget postán utalványozni; mely esetben bármely hangjegy bér-
mentve küldet meg.
Ajánlom egyidejűleg gazdagon felszerelt zenemű-raktáromat; különösen
a hírneves „Edition Peters“ olesó és kedvelt kiadásokat, melyek
folyvást raktáron vannak.
Zenemű-jegyzékeket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Ugyan csak:
Stein János könyvkereskedésében
Kolozsavart kaphatók:
Érintkezés az emberekkel.
Irta báró Knigge Adolf.
A tizenötödik kiadás után Nagy István.
A két kötet ára 1 frt.

Közönséges számtan
az új tanterv szerint, a középtanodák használatára
készítette dr. Lutter Nándor. Harmaadik kiadás.
Ára 2 frt.

Kálozdy Béla.
Regény. Két kötetben.
Irta Beöthy Zsolt.
Ára a két kötetnek 3 frt 50 kr.
A vegytan és ásványtan tankönyve,
a reáliskolák IV. és V. osztálya számára.
Az új tanterv igényeihez alkalmazva.
Irta dr. HAYDU GYULA tanár.
A szövegbe nyomott 165. fametszettel.
Ára 1 frt 20 kr.

(520) (14-20)

Legkitünőbb szepítő-szerek.
Dr. BÉRINGUIER L.
KORONA-SZESZE
(A kölni víz quintessenciaja.)
Eredeti üvegekben 1 frt 25 és 75 kr.
Kütnő minőségben nemcsak mint illat- és mosó-víz, hanem mint dicső gyögyerejű se-
gédő, mely az illatszerkeket desztill és erősíti.

Dr. Borchardt orvost. NÖVÉNY-SZAPPANA.
Az arcbőr szepítésére és épsztására, és minden birtisztítás ellen, valamint minden-
mü furdókhoz nagy sikerrel használható.
Lepecselt eredeti csomagokban 42 kr.

Dr. BERINGUIER NÖVÉNYI HAJFESTŐSZERE.
(Teljes tokban fekete és eszékkel 5 frt.)
Mint tökéletesen csészernének és teljesen ártalmatlannak ismert szer a hajak és szakál, egy a
szemöldök minden árnyékát színe való teászes szerinti tartós befestésére.

Dr. LINDES tanár növényi rud-hajkenőse
fokozza a haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyszerűen a hajdomoknak épen tartására.
Eredeti darabja 50 kr.

Dr. Beringuier növénygyökér-olaja
A hosszabb használatra elégséges üvegekben 1 frt o. é.
A legalkalmasabb növényeszekből készítő, a haj és szakál épen tartása, erősítése és szepíté-
sére, egy szinte a kellemetlen fejkörpa és sörnyeközös meggyalására.

Dr. Suin de Boufemard fogpasztája
egész és fél csomagokban 70 kr. és 35 kr.
A legújanszám, legújanszám és legbiztonságosabb a fogak és fogus épsztására és tisztí-
tására; a pasztá egyszerűen az egész szájrúgnak igen jótékony üdöséget kölcsönöz.

Balsamos olajbogyó-szappan.
Mint szelid és hathatós mindennapi mosdószér, még a leggyöngyűbb bőrtől is számára is igen
ajánlatos.
Eredeti csomagban 35 kr.

Dr. HARTUNG CHINAHÉJ OLAJA
A hajtenyésztésre és szepítésére a legjobb chinahéj lefőzése balsam-olajjal.
Ára 85 kr.

Dr. Hartung NÖVÉNY-HAJKENŐSE.
A legkiválóbb, táplálóbb folyadékok és növényeszekből, a hajnövelés
előmozdítása és éllesztése.
Ára 85 kr.

LEDER TESTVÉREK
balsamos halmányolaj-szappana.
Legújabb finom és olesó mosdószér.
Egy darab ára 25 kr. o. ért. 4 darabé egy pakétban 80 kr. o. é.
Valamennyi fentebbi cikket, mint feltűnő tulajdonságuk által dicséretesen bebizonyult tár-
gyak valódiságukért jótállással kizárólagosan kaphatók: Kolozsavart: WOJF J. és ERKEL J. gyógyszer-
szeszeknél, valamint: Besztercezen: Kélp Perencz épsztár, Bethlenben: Berányi Dániel gyógyszer-
szeszeknél, Mörcher W. Fr. és Jakobs Ferdinánd gyógyszereszeknél, Fogarásban: Lantitsch Gyula. Kézdi-
Vásárhelyt: Fekér Lukács, Maros-Vásárhelyt: Fogarasi J. D. Medgyesen: Breckner Károly. Segesvárt:
Mittelbacher J. B. és fia, Sz. Régenben: Kinn János G. Szász-Sebenben: Weissörtel Ad. G. N.-Sebenben: Wer-
ner Perencz, Sepsi-Székelygyörgy: Benkő és Gótsák. Szamosújvárt: Flócsinár David gyógyszer. Sz.-Ud-
varhelyt: Kautz J. A. gyógyszer. Tordán: Bógó J. F.

Uj csárdások, népdal gyűjtemények sat.
Zongorára!
Épen most jelent meg
és Stein János könyvkereskedésében Kolozsavart
kapható:
Blaháné és Tamássy legkedveltebb dalai a „Falu roszszából“
1. Itt vagyok, ragyogok!... 2. Sárgán virágzik a repeze... 3. Alig
virrad, alig alkonyul... 4. Huzzad csak, huzzad keservesen...
A Ripacsos Pista dalmányából.
5. Zauzka leltem csak egy szóra... 6. Cifra szitrom szegre van akaszt-
va... 7. Hallod-e rózsám, hallod-e...?
Énekhangra zongorakísérettel alkalmazta Erkel Gyula.
Ára 1 forint.
Székely népdalok.
1. Nincsen olyan fényes alkony... 2. Igazán, igazán ne járass magad után...
3. Angyoni ászony csak az a kérésőm... 4. Oh én édes Karujkám...
5. Maros vize folyik csendesen... 6. Buza-virág konkoly... 7. A kákási
tekervényes... 8. Feltűzöm fehérbe.
Énekli-BLAHÁNÉ LUIZA, zongorára átírta KÁLDI GYULA.
Ára 1 forint.

Csupán csak
LÖBL FRIGYESNÉ
Budapest, Lipótvárosi
templomter väci körút 6/2 sz.
27 kros árucarnok
alapítójánál
található a legolcsóbb
bevásárlási forrás.
Hol nemcsak mindennemű nőruhakelmék és minden e szakba
vágó cikkek kaphatók a legjobb minőségben 27 krért;
hanem mindennemű finomabb ruhakelmék, vásznak és asztal-
nemiek is dús választékban 40-% al a gyári áron alul árusítat-
nak el.
(397) (1-20)
Vidéki rendelvények pontosan teljesítettnek.
Minták bárhová ingyen és bérmentve.

(263) (16-25)

Beck Wilmos
hölgy-
divat-üzlete
BÉCSBEN,
Stadt, Freie, a Strauchgasse
szegletén 1 sz. a.
ajánlja a legnagyobb gyártmány biztosítása
mellett következő cikkeit rőt, vagy darab
számra
27 krért.
Ruhakelmék.
Mohair vagy lustre, pirosköt gyapj-
szövetek, barége, grenadin, ecrtis, lenos
rőfe 27 kr.
Mosó ruhák.
Percaill, ruha-pikét, fehér és sárga; ja-
conat, battist, sima és nyomtatott, moll- és
battist-clair, török ecrtón rőfe 27 kr.
Len- és folyóárak.
Vásznak 1/2 széles 40 rőt, vég száma
10 ft 80 kr. bőrvászon 1/2 széles, 30 rőt,
végszáma 8 ft 10., bőrvászon 1/2 széles,
rőt száma 27 kr.
Chiffon, damasztinát, atlaszinát 1/2
széles, nanjing 1/2 széles, piros, fehér és
sárga; canevas 1/2 széles, fehérítetlen, ró-
zsa és lilaszín, damast- és csínat-vászon
törölközők, damast-asztalkendők, len-zse-
b-kendők, fehér, szinor-barchent, fehér,
barchentok két, barna és festett szinben,
háló-, moll- és csipke-függönyök 1/2 széles;
folyószőnyegek, tornászkelmek és muszka-
vásznak gyermek-ruhák, mátkáz- és
butor-sínat, rong- és czicz-függönyök
rőfe
Selyem és bársony szalagok.
Fáille vagy noblesse selymek, minden
sima legdivatosabb nemben, szines vissz-
színezet is, új széles rőt száma 27 kr.
Két új szélesből két rőt ára 27 kr.
Mustrák
és árú-lajstrom kívánatra
postabér nélkül ingyen.

(127) (25-25)

„PURITAS“
Haj-iffító-tej.
A „Puritas“ nem hajfesték, hanem
tejműi folyadék, mely majdnem azon co-
dálal s hatással bír, hogy ősa hajakat meg-
iffit, az-az lassanként, még pedig leghe-
sőbb tizenegyet nap alatt anna szín
visszaszadja melylyel eredetileg bírt!
A „Puritas“ nem tartalmaz festék
anyagot. A haj tetszés szerint vízzel mosat
hatik, lehet fehérre átvont vánkosen aludni
és gőzfürdőköt használhatni, a festéknel
nyoma sem vehető észre, mert a
„PURITAS“
nem fest, hanem iffit.
A használat
a világon a legegyszerűbb. A tej 1 a kére-
őntetik, s addig dörzsöltetik vele a haj,
míg kellően meg van uedvestve, s ez min-
dennap egyszer ismételtetik. Ebből áll az
egész. Ha a haj ismét visszanyerte eredeti
természetes szinét, mi rendesen tíz tizenkét
nap múlva történik, további fenntartásra
elegendő a tejnek hetenként 2-3-szor való
használat, s úgy batusz-, pofa- és telezsa-
kál, valamint a legbelsőbb női haj is meg-
iffíthatnak.
Egy üveg „Puritas“ ára 2 frt. (pos-
tati széküldésnél 20 krrel több) s később-
zel, vagy utánvétellel kapható Franz Ottó
és társánál Bécs, Mariahilfer-
strasse 38. szám.
RAKTÁRAK:
Kolozsavart: Valentini Adolf
gyógyszerész Redoute soron.
Segesvárt: J. B. Teutsch.
Fogarasi: J. P. Hermann gyógyszerész.
N.-Seben: Gürtler Károly.
Ertesítés. A legkedveltebb
illatszerke, szepítő és pipereasztali cikkek
bel- és külföldiek, főleg francia és
angol különlegességek, mindig
legnagyobb választékban s a legújanszám-
sabban kaphatók és készítésre vagy után-
vét mellett szereshetők meg.

(316) (4-12)

bécsi bútor-
ipar
VÉGMÖRLÉSÉT
a vándorüzletek okozták, a melyek vállalkozói a közönség esztét. jóhi-
szeműségére számítván, árlejtések, szálloda- és urasági bútor-
végtérülés kecségtetése alatt, a minőség rovására megcsalják, s a gyárost csúljának
megfelelő rosz cikkek készítésére csábítják.
A t. közönség és magas úrrend érdekében áll tehát, hogy szívesen bízunk meg
vén ellátott raktárunkat, a legolcsóbb árak s legjobb szolgálat
biztosítása mellett.
Frankl Ignác, czég Frankl J. G. és L.,
asztalos és kárpitos
Bécs, II. Oberé Donaustrasse 91 sz. a Schöllerhof mellett.